

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 957

van **STEFAAN SINTOBIN**

datum: 12 juli 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Vervallen omgevingsvergunning van landbouwers - Strafrechtelijke vervolging

In het stikstofakkoord van 23 februari 2023 beslisten de Vlaamse regeringsleden onder meer dat de omgevingsvergunningen voor landbouwexploitaties die in 2022 afliepen, met 18 maanden zouden verlengd worden in afwachting van de uitvaardiging van een hersteldecreet.

Het bleef echter wachten tot de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement van 7 juni laatsleden voor in die optiek een voorstel van decreet tot wijziging van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, wat het invoeren van overgangsmaatregelen voor vergunningen in het kader van de Programmatistische Aanpak Stikstof betreft, werd aangenomen.

Vanuit de advocatuur bereikte ons echter het zeer verontrustend bericht als zouden tijdens deze tussenperiode Vlaamse landbouwers wier omgevingsvergunning voor hun landbouwexploitatie in 2022 was vervallen, maar die verder bleven exploiteren met het oog op de door de Vlaamse Regering in het vooruitzicht gestelde nieuwe regelgeving, geverbaliseerd worden door de Vlaamse handhavingsautoriteiten en daaropvolgend strafrechtelijk vervolgd worden.

Meer zelfs, de strafrechtelijke vervolging zou bovendien zelfs de hoogste prioriteit krijgen conform het protocolakkoord tussen het College van procureurs-generaal, de federale minister van Justitie en de Vlaamse minister van Justitie.

De verbaliserende en vervolgende instanties hebben met andere woorden geen enkele boodschap aan het stikstofakkoord van deze Vlaamse Regering, een akkoord waarop onze Vlaamse landbouwers te goeder trouw hun gedrag nochtans hadden afgestemd.

1. Hoe reageert de minister? Hoeveel landbouwexploitaties wier omgevingsvergunning in 2022 was vervallen en die te goeder trouw hun exploitatie verder hebben gezet in afwachting van de door de Vlaamse Regering beloofde herstelregeling, werden tussen 23 februari 2022 en 7 juni 2023 geverbaliseerd wegens niet-vergunde exploitatie? Hoeveel van die geverbaliseerde landbouwexploitaties liepen intussen al een strafrechtelijke veroordeling of een administratieve geldboete op?
2. Zal de Vlaamse Regering ten aanzien van de federale minister van Justitie en het College van procureurs-generaal een initiatief nemen voor de onmiddellijke stopzetting van de strafrechtelijke vervolging van deze te goeder trouw handelende landbouwers? Zo ja, wanneer en welke stappen zal de minister hiertoe zetten? Zo niet, waarom niet?

ANTWOORD

op vraag nr. 957 van 12 juli 2023

van **STEFAN SINTOBIN**

1. Tussen 23 februari 2022 en 7 juni 2023 zijn er conform de geldende regelgeving bij 7 bedrijven processen-verbaal opgesteld wegens een niet-vergunde exploitatie. Bij deze bedrijven werd de vergunningsaanvraag in laatste administratieve aanleg geweigerd, werd er geen of laattijdig een aanvraagdossier ingediend, was de omgevingsvergunning al voor 2022 vervallen of zijn er nog bijkomende inbreuken vastgesteld.

Voor 2 van de 7 bedrijven heeft het parket de processen-verbaal overgemaakt aan de gewestelijke beboetingsentiteit voor bestuurlijke beboeting. Het betreft 2 PV's voor 1 bedrijf, 1 PV voor een ander bedrijf. Aan deze bedrijven werd door de gewestelijke beboetingsentiteit een voorstel tot betaling van een geldsom gedaan. Voor het bedrijf met de 2 PV's loopt er nog een gewone boeteprocedure voor het tweede PV.

De PV's van de andere geverbaliseerde landbouwbedrijven bevinden zich nog bij het parket. Ik heb momenteel geen weet van eventuele strafrechtelijke vervolgingen of veroordelingen.

2. Overeenkomstig artikel 151 van de Grondwet kunnen algemene richtlijnen van het strafrechtelijk beleid, inclusief die van het opsporings- en vervolgingsbeleid, worden vastgelegd.

In de omzendbrief COL 04/2019 – een gemeenschappelijke omzendbrief van de (federale) minister van Justitie en het college van procureurs-generaal met deelname van de Vlaamse minister-president – werden een aantal strafrechtelijke prioriteiten vastgesteld voor de Vlaamse bevoegdheden.

Een van de prioriteiten van de omzendbrief COL 04/2019 in het omgevingsrecht is het vervolgen van exploitaties “zonder enige voorafgaandelijke, noodzakelijke vergunning/erkenning en zonder een begin van regularisatie”.

De (federale) minister van Justitie heeft evenwel niet de bevoegdheid om zomaar ad hoc instructies te geven aan het openbaar ministerie om in specifieke dossiers de strafvervolgung stop te zetten, zoals in casu de vraag is. Dergelijk negatief injunctierecht wordt niet aanvaard, zeker niet voor een specifieke, individuele dossiers.

De politiek kan aldus wel algemene beleidslijnen formuleren inzake het vervolgingsbeleid, maar kan in geen geval tussenkomen bij het parket met de vraag om individuele dossiers zeker niet te vervolgen. Dit zou manifest ingaan tegen de scheiding der machten.

Volgens de Raad van State kan zelfs niet wettelijk worden bepaald dat de politiek zou vragen om bepaalde dossiers niet te vervolgen. We leven in een rechtstaat waar met een duidelijke trias politica.